

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Stomatologia zachowawcza z endodoncją	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny (KLD)
Specjalność	Nie dotyczy
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarna/ niestacjonarna
Rok studiów /semestr studiów	V / semestr IX i X
Liczba przypisanych punktów ECTS	10 (semestr IX-5, semestr X-5)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Ćwiczenia 120 h, seminaria 20 h, Semestr IX: Ćw: 60 h, Sem: 20 h, Semestr X: Ćw: 60 h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	- zaliczenie na ocenę: ☒ opisowe ☒ testowe ☒ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny - egzamin końcowy: ☐ opisowy ☒ testowy ☒ praktyczny ☒ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Ryta Łagocka
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Agnieszka Witek
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Endodoncji al. Powstańców Wlkp. 72, 70-111 Szczecin tel.: 91 466 16 48 e-mail: zstzach@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki: https://www.pum.edu.pl/studenci/informacje_z_jednostek/ws/katedra_i_zaklad_stomatologii_zachowawczej_i_endodoncji/	
Język prowadzenia zajęć	polski

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		Głównym celem kształcenia jest przygotowanie kompetentnych lekarzy dentystów do stomatologicznego leczenia osób dorosłych. Szczególny nacisk kładzie się na nabycie przez absolwenta umiejętności myślenia klinicznego, badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, postępowania diagnostycznego i prowadzenia diagnostyki różnicowej. Przyswojona szczegółowa wiedza na temat prawidłowej budowy, funkcji oraz etiologii, patologii i objawów chorób narządu żucia a także poznanie nowoczesnych technik diagnostycznych i metod leczenia, umożliwi absolwentowi skuteczne postępowanie terapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u osób dorosłych. Dodatkowo, nabyta umiejętność doboru i wdrażania różnych metod profilaktyki schorzeń jamy ustnej i całego układu stomatognatycznego, szerzenia oświaty zdrowotnej i propagowania wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych pozwoli na indywidualne planowanie postępowania profilaktyczno- leczniczego, realizację i ocenę programów dla osób z grupy wysokiego ryzyka próchnicy i innych chorób narządu żucia. Absolwent przyswaja wiedzę na temat wzajemnych powiązań między medycyną ogólną a stomatologią, wpływu chorób ogólnych i metod ich leczenia na postępowanie stomatologiczne oraz nabywa umiejętności rozpoznawania objawów chorób ogólnoustrojowych manifestujących się w jamie ustnej. Podejmuje stosowne stomatologiczne postępowanie lecznicze przed zabiegami operacyjnymi, radioterapią i chemioterapią.
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość budowy i funkcji układu stomatognatycznego. Znajomość podstaw i zasad dezynfekcji , sterylizacji i postępowania aseptycznego. Znajomość wyposażenia gabinetu stomatologicznego, działania sprzętu, zastosowania instrumentarium. Znajomość składu, właściwości, przeznaczenia podstawowych grup leków i materiałów stosowanych w leczeniu stomatologicznym. Znajomość podstawowych zasad diagnostyki i leczenia ubytków próchnicowego i nie próchnicowego pochodzenia. Znajomość podstawowych zasad diagnostyki i leczenia endodontycznego. Znajomość zasad ergonomii i bezpieczeństwa pracy.
	Umiejętności	Pracuje w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem ergonomii i bezpieczeństwa pracy. Diagnostuje, opracowuje i wypełnia ubytki próchnicowego i niepróchnicowego pochodzenia u pacjentów. Przeprowadza podstawową diagnostykę i leczenie endodontyczne u pacjentów. Dobiera, zarabia i stosuje odpowiednie materiały i leki.
	Kompetencji społecznych	Nawyk samokształcenia, umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku)	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju	F.W2.	EP, ET, EU, W, S
W02	zna i rozumie objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych	F.W4	EP, ET, EU, W, S
W03	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy	F.W5	EP, ET, EU, W, S
W04	zna zasady postępowania w przypadku chorób okołowierchołkowych	F.W6	EP, ET, EU, W, S
W05	zna i rozumie morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego oraz instrumentarium stosowane w tym leczeniu	F.W7	EP, ET, EU, W, S
W06	zna i rozumie przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań	F.W12	EP, ET, EU, W, S
W07	zna metody terapeutyczne, ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczenia lęku i stresu	F.W15	EP, ET, EU, W, S
W08	zna zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne	F.W16	EP, ET, EU, W, S
W09	zna i rozumie profilaktykę chorób jamy ustnej	F.W21	EP, ET, EU, W, S
W10	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	F.W22	EP, ET, EU, W, S
W11	zna i rozumie specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową	F.W23	EP, ET, EU, W, S
U01	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	F.U1	EP, S
U02	przeprowadza stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta	F.U2	EP, S
U03	potrafi wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	F.U3	EP, S
U04	potrafi przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu	F.U4	EP, S
U05	potrafi interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji	F.U6	EP, ET, EU, W, S
U06	potrafi ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	F.U7	EP, ET, EU, W, S
U07	potrafi prowadzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk	F.U8	EP, ET, EU, W, S
U08	potrafi postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych	F.U9	EP, ET, EU, W, S

U09	potrafi prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	F.U11	EP, S
U10	potrafi formułować problemy badawcze w zakresie stomatologii	F.U12	EP, ET, EU, W, S
U11	potrafi przedstawiać wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	F.U13	EP, S
U12	potrafi ocenić ryzyko próchnicy z zastosowaniem testów bakteriologicznych i badań śliny	F.U14	ET, EU, S
U13	potrafi ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	F.U15	EP, S
U14	potrafi stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku	F.U16	EP, ET, EU, W, S
U15	potrafi opisywać zdjęcia zębowe i pantomograficzne	F.U23	EP, ET, EU, W, S
K01	jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K.1	S
K02	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	K.2	S
K03	jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.3	S
K04	jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby	K.4	S
K05	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.5	S
K06	jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych	K.6	S
K07	jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji	K.7	S
K08	jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji	K.8	S
K09	jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K.9	S
K10	jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej	K.10	S
K11	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	K.11	S

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
1.	F.W2		X		X			
2.	F.W4		X		X			
3.	F.W5		X		X			
4.	F.W6		X		X			
5.	F.W7		X		X			
6.	F.W12		X		X			
7.	F.W15		X		X			
8.	F.W16		X		X			
9.	F.W21		X		X			
10.	F.W22		X		X			
11.	F.W23		X		X			
12.	F.U1				X			
13.	F.U2				X			
14.	F.U3				X			
15.	F.U4				X			
16.	F.U6		X		X			
17.	F.U7		X		X			
18.	F.U8		X		X			
19.	F.U9				X			
20.	F.U11				X			
21.	F.U12				X			
22.	F.U13				X			
23.	F.U14				X			
24.	F.U15		X		X			
25.	F.U16		X		X			
26.	F.U23		X		X			
27.	K.1				X			
28.	K.2				X			
29.	K.3				X			
30.	K.4				X			
31.	K.5				X			
32.	K.6				X			
33.	K.7				X			
34.	K.8				X			
35.	K.9				X			
36.	K.9				X			
37.	K.10				X			
38.	K.11				X			

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
SEMINARIA			
TK 01	Diagnostyka różnicowa chorób tkanek zmineralizowanych zęba (próchnica, ubytki niepróchnicowe, nadwrażliwość). Metody leczenia:	3	W02, W03, W09, U06, U12, U15

	MID (wskazania i przeciwwskazania do leczenia nieinwazyjnego, mikroinwazyjnego oraz odtwórczego).		
TK 02	Diagnostyka różnicowa chorób miazgi. Vital pulp therapy – aktualne wskazania, metody leczenia, materiały. Wskazania i przeciwwskazania do leczenia endodontycznego.	3	W03, W05, W07, W08, U03, U05, U06
TK 03	Diagnostyka różnicowa chorób tkanek okołowierzchołkowych. Diagnostyka różnicowa bólu w obrębie twarzy. Ocena jakości leczenia endodontycznego. Analiza przyczyny niepowodzeń pierwotnego leczenia endodontycznego.	3	W04, W05, W06, W07, W08, U01, U02, U05, U06, U07, U09, U15
TK 04	Wskazania i przeciwwskazania do powtórnego leczenia endodontycznego. Rola rentgenodiagnostyki w stomatologii zachowawczej i endodoncji.	3	W02, W04, U06, U08, U15
TK 05	Postępowanie stomatologiczne i odtwórcze u pacjentów immunoniekompetentnych. Rola sanacji jamy ustnej w zdrowiu ogólnym. Przygotowanie stomatologiczne pacjenta do terapii onkologicznej, przeszczepu narządów, leczenia bisfosfonianami. Leczenie stomatologiczne kobiet w ciąży.	3	W02, W09, W11, W23, U01, U03, U14
TK 06	Współczesne podejście do irygacji kanałów korzeniowych oraz wkładek dokanałowych stosowanych w leczeniu endodontycznym (według wytycznych ESE).	2	W03, W04, W05, U06, U07, U14
TK 07	Rola adhezji we współczesnej stomatologii – wskazania, ograniczenia i przyczyny niepowodzeń. Wskazania i metody naprawy wypełnień adhezyjnych. Wskazania i metody odbudowy adhezyjnej odbudowy zębów leczonych endodontycznie.	3	W01, W03, U06, U13
Ćwiczenia			
TK 01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	60	W2, W4, W5, W6, W7, W12, W15, W16, W21, W22, W23 U1, U2, U3, U4, U6, U7, U8, U9, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U23 K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11
Semestr letni			
Ćwiczenia:			
TK01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	60	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08 U01, U02, U03, U04, U05, U06,

			U07, U08, U09, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17 K01, K02, K03, K04
--	--	--	--

Zalecana literatura:	
Literatura podstawowa	
1.	Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Zbigniew Jańczuk, Urszula Kaczmarek, Mariusz Lipski. Wyd. 2014
2.	Kariologia współczesna. Postępowanie kliniczne. Danuta Piątowska. Wyd.2009
3.	Endodoncja. H. Pawlicka, M. Lipski. Wyd. 2024, Quintessence Publishing Polska
4.	Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. M. Barańska-Gachowska wyd. III tom I i II, Czelej, Lublin, 2021.
5.	Współczesna endodoncja w praktyce. Bolesława Arabska-Przedpeńska, Halina Pawlicka. Wyd.2012
Literatura uzupełniająca	
1.	Stomatologia Zachowawcza Tom I i II. Theodore M. Roberson, Harald O. Heymann, Edward J. Swift Jr. Praca zbiorowa pod redakcją Stanisława Suliborskiego. Wyd. 2010
3.	Kliniczne postępowanie w kanałowym leczeniu zębów. Halina Pawlicka. Wyd. 2007

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:
Minimum 8 wypełnień wykonanych samodzielnie
Minimum 5 kanałów korzeniowych (pełne leczeniem endodontyczne wykonane samodzielnie)

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	140
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	20
Przygotowanie do egzaminu	50
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	250
Punkty ECTS	10
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne